

Basalcelleadenokarcinom i glandula sublingualis

Introduktionsreservelæge Stig Krarup Petersen, reservelæge Kristine Bjørndal, overlæge Annelise Krogdahl & overlæge Christian Godballe

Spytkirtelcancer er en relativt sjælden lidelse med en hyppighed på omkring 50 tilfælde årligt i Danmark [1]. Cancer i glandula sublingualis er meget sjælden. En hævelse i mundbunden med intakt slimhinde vil oftest være benign. Vi vil gøre opmærksom på en sjælden differentialdiagnose og beskrive et tilfælde af cancer i glandula sublingualis.

SYGEHISTORIE

Denne sygehistorie omhandler en 53-årig kvinde, der tidligere havde været sund og rask. For 18 måneder siden var hun ophørt med rygning. Igennem to år havde hun bemærket en tiltagende hævelse i venstre side af mundbunden og tilskrevet det gener fra undermundsprotese. Ud over gener fra protesen var hævelsen asymptomatisk. Patientens egen læge henviste hende til Plastikkirurgisk Afdeling ved Odense Universitetshospital på mistanke om mundhulecancer. Ved undersøgelsen her fandt man imidlertid en intakt og upåfaldende slimhinde over hævelsen og henviste derfor patienten til Øre-næse-halskirurgisk Afdeling F ved Odense Universitetshospital på mistanke om en spytkirtellidelse.

Ved øre-næse-hals-undersøgelse blev der påvist en ca. tre × halvanden centimeter stor, puklet tumor i venstre side af mundbunden (**Figur 1**). Ultralydsskanning af halsen viste ingen suspekter lymfeknuder. Et finnålsaspirat fra processen viste lavt differentierede tumorceller, og efterfølgende positronemissionstomografi-computertomografi viste en solitær tumor i glandula sublingualis. Ni dage efter henvisningen blev tumor eksstirperet in toto, og slimhinden blev lukket primært. Der blev samtidig udført ipsilateral halsdissektion af level I-IV.

Den histologiske diagnose var basalcelleadenokarcinom, og operationen var ikke radikal. I halsdissektionspræparatet blev der påvist 20 lymfeknuder uden metastaser. Patienten modtog efterfølgende strålebehandling mod mundbunden. Første kontrol efter strålebehandlingen viste ingen tegn på recidiv.

DISKUSSION

Hævelse af glandula sublingualis vil i de fleste tilfælde have en godartet årsag. Det kan dreje sig om en ranula (cyste), spytsten og/eller infektion. Tumorer i glandula sublingualis er meget sjældne. I en nylig opgørelse over spytkirteltumorer i det tidligere Fyns

Amt fandt man over en 20-årig periode kun en tumor i glandula sublingualis, og den var malign [2]. Langt de fleste tumorer i denne kirtel er maligne. Flertallet er asymptomatiske i tidligt stadium, men nogle kan være ledsaget af smerte, føleforstyrrelser i tungen samt bevægeindskrænkning af tungen. Endvidere kan en hævelse af glandula sublingualis indirekte føre til forstørrelse af glandula submandibularis grundet afklemning af dennes udførselsgang, ductus Whartoni. De fleste patienter med cancer i glandula sublingualis er 40-60 år gamle, og de hyppigst forekommende histologiske subtyper er adenoidt cystisk karcinom og mukoeipidermoidt karcinom, men der er også rapporteret mere sjældne subtyper [3, 4].

Der er – til vores kendskab – kun publiceret et tidligere tilfælde af basalcelleadenokarcinom i glandula sublingualis [5]. Der var tale om en 76-årig mand med en hævelse fortil i mundbunden gennem tre år. Han blev kirurgisk behandlet. Der blev ikke fundet lymfeknudemetastaser. Ved followup tre år efter var patienten uden tegn på recidiv eller metastaser.

Kirurgi er førstevalgsbehandlingen ved cancer i glandula sublingualis – evt. suppleret med strålebehandling ved aggressiv subtype, metastaser eller uradikal resektion.

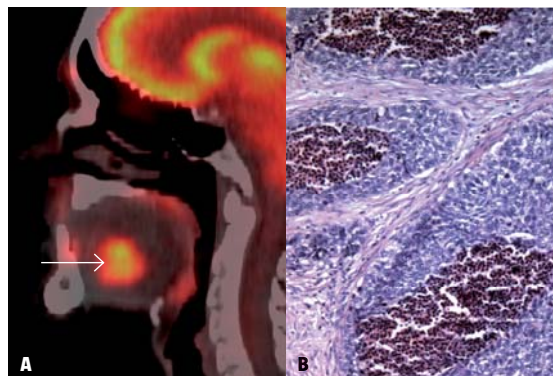
Da de fleste tumorer i glandula sublingualis er maligne og samtidig asymptomatiske, er der stor risiko for sen diagnostik. Det er derfor vigtigt at gøre

KASUISTIK

Odense Universitetshospital, Øre-næse-halskirurgisk Afdeling og Afdeling for Klinisk Patologi

FIGUR 1

Udsnit af positronemissionstomografi-computertomografi af en tumor i glandula sublingualis, som lader op (**A**), samt mikroskopi af tumor (**B**).

opmærksom på, at 90% af alle tumorer i glandula sublingualis er maligne, at de ofte ses med intakt slimhinde i mundbunden og derfor kan imitere en benign tilstand, samt at tumor er let tilgængelig for diagnostik ved hjælp af finnålsbiopsi.

KORRESPONDANCE: Stig Krarup Petersen, Snorhavevej 28, DK-6200 Aabenraa.

E-mail: stighelmer@get2net.dk

ANTAGET: 21. april 2009

INTERESSEKONFLIKTER: Ingen

LITTERATUR

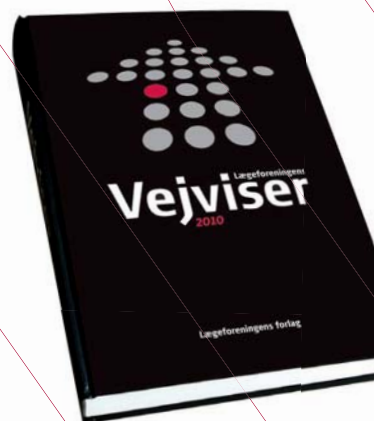
1. Clemmensen IH, Nedergaard KH, Storm HH. Kræft i Danmark. En opslagsbog. København: The Danish Cancer Society, 2005;20-21.
2. Mortensen KS, Hjortlund J, Bjørndal K et al. Spytkirteltumorer i Fyns Amt 1984-2003. Ugeskr Læger 2008;170:545-8.
3. Yu T, Gao QH, Wang XY et al. Malignant sublingual gland tumors: A retrospective clinicopathologic study of 28 cases. Oncology 2007;72:39-44.
4. Krogdahl AS, Schou C. Mucinous adenocarcinoma of the sublingual gland. J Oral Pathol Med 1997;26:198-200.
5. Mima T, Shirasuna K, Kishino M et al. Basal cell adenocarcinoma of the sublingual gland: Report of a case. J Oral Maxillofac Surg 1996;54:1121-3.

Lægeforeningens Vejviser 2010

Af bogens indhold kan nævnes:

- ◆ Lægeforeningens medlemmer med adresser fordelt på primærkommuner.
- ◆ Vedtægter for Lægeforeningen, herunder de regionale afdelinger og de forhandlingsberettigede foreninger.
- ◆ Oversigt over Lægeforeningens tillidsmænd.
- ◆ Medicinallowgivning.
- ◆ Bestemmelser om uddannelse og autorisation.
- ◆ Lægernes Pensionskasse.
- ◆ Akademikernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.
- ◆ Oversigt over de almene sygehuse.
- ◆ Oversigt over apoteker.
- ◆ Offentlige myndigheder.

Vejviseren er ajourført med oplysninger indtil oktober 2009.

836 sider, kr. 610,00

Lægeforeningens forlag

Kristianiagade 12 · 2100 København Ø · tlf.: 35 44 83 00 · e-mail: forlaget@dadl.dk

Undertegnede bestiller herved:

___ stk. Lægeforeningens Vejviser 2010 a kr. 610,00

Navn _____

Adresse _____

Postnr./by _____

Evt. gennem boghandler: _____

